

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 22 lipca 2026 roku

Sprawa: Interpelacja poselska nr 17808
Znak sprawy: DZP1.K43.54.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 17808 z 2 lipca 2026 r. Pośła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Michała Wosia w sprawie zasadności nałożenia mandatu przez Opolski Urząd Celno-Skarbowy na osobę prowadzącą działalność handlową na targowisku miejskim w Rybniku oraz praktyki stosowania przepisów systemu SENT, przedstawiam następujące informacje.

Ad 1. i ad 2.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2026 r. Krajowa Administracja Skarbowa (KAS) nałożyła łącznie 914 mandatów karnych na łączną kwotę blisko 4,71 mln zł z tytułu wykroczeń polegających na naruszeniu przepisów ustawy z dnia 9 marca 2017 r. *o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1218, z późn. zm.), dalej „ustawa SENT”.

Ad 3., ad 4. i ad 5.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2026 r. złożono do sądów dwa wnioski o uchylenie mandatów karnych nałożonych przez KAS z tytułu wykroczeń polegających na naruszeniu przepisów ustawy SENT (w tym wniosek w sprawie mandatu karnego, o którym mowa w interpelacji). Na dzień 9 lipca br. nie odnotowano uchylenia przez sądy nałożonych mandatów karnych z tytułu ww. wykroczeń.

Ad 6.

Ujawnione w trakcie kontroli drogowej nieprawidłowości sankcjonowane przepisami administracyjnymi ustawy SENT, dotyczące naruszeń obowiązków

wynikających z tej ustawy, m.in. przez przewoźników, podmioty wysyłające i podmioty odbierające, podlegają karze pieniężnej w postępowaniu administracyjnym. Protokoły z kontroli w takich przypadkach są przekazywane do właściwych – ze względu na miejsce przeprowadzenia kontroli – naczelników urzędów celno-skarbowych. W sprawie nałożenia kary lub odstąpienia od jej nałożenia jest wydawana w indywidualnej sprawie przez właściwy organ, tj. naczelnika urzędu celno-skarbowego, w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego. W tym przypadku ma zastosowanie tryb odwoławczy do organu wyższej instancji sądów administracyjnych.

W przypadku przyjęcia mandatu karnego, ukaranemu przysługuje prawo zwrócenia się do sądu powszechnego o jego uchylenie. Zastosowanie ma tu szczególny tryb określony w art. 101 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, z późn. zm.).

Ministerstwo Finansów monitoruje funkcjonowanie systemu SENT, w tym sygnały dotyczące stosowania przepisów przez organy KAS. Analizy prowadzone są w szczególności w oparciu o informacje pochodzące z bieżącego nadzoru nad funkcjonowaniem systemu, orzecznictwa sądów administracyjnych, rozstrzygnięć organów odwoławczych, skarg i wniosków kierowanych przez uczestników obrotu gospodarczego, a także doświadczeń wynikających ze stosowania przepisów w praktyce.

W przypadku zidentyfikowania rozbieżności interpretacyjnych lub niejednolitej praktyki podejmowane są działania mające na celu zapewnienie jednolitego stosowania prawa, w szczególności poprzez przekazywanie wyjaśnień lub organizację szkoleń. Celem tych działań jest zapewnienie jednolitego, zgodnego z przepisami oraz proporcjonalnego stosowania regulacji SENT przez organy KAS.

Jednocześnie należy podkreślić, że nie każde odmienne rozstrzygnięcie w indywidualnej sprawie świadczy o niejednolitym, nieprawidłowym stosowaniu przepisów. Ocena prawidłowości działania organów dokonywana jest z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy oraz obowiązujących przepisów prawa.

Ad 7. i ad 8.

Celem ustawy SENT jest zapewnienie transparentności i monitorowania przewozu towarów oraz obrotu wybranymi kategoriami towarów, w celu przeciwdziałania oszustwom podatkowym, ograniczenia szarej strefy oraz zwiększenia skuteczności kontroli wykonywanej przez organy KAS.

Zgodnie z art. 13 ustawy SENT kontrola drogowa polega na sprawdzeniu przestrzegania obowiązków w zakresie odpowiednio:

- 1) dokonywania, uzupełniania i aktualizacji zgłoszenia;
- 2) zgodności danych zawartych w zgłoszeniu ze stanem faktycznym;
- 3) posiadania nr referencyjnego, dokumentu zastępującego zgłoszenie i potwierdzenia przyjęcia dokumentu zastępującego zgłoszenie albo dokumentu, o którym mowa w art. 3 ust. 7 ustawy SENT;
- 4) przekazywania aktualnych danych geolokalizacyjnych środka transportu.

W toku kontroli przewozu towarów kontrolującemu przysługują uprawnienia określone w przepisach regulujących zakres działania kontrolującego.

W trakcie szkoleń funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej pełniących służbę w urzędach celno-skarbowych przekazywane są wszystkie niezbędne informacje

dotyczące realizacji kontroli oraz wprowadzanych w życie zmian przepisów prawa i tam gdzie to jest niezbędne dostęp do systemów KAS.

Ad 9.

Ministerstwo Finansów posiada informacje o przypadkach uchylania przez sądy mandatów karnych nałożonych przez organy KAS z tytułu wykroczeń polegających na naruszeniu przepisów ustawy SENT. Orzekając o uchyleniu mandatu karnego sąd analizuje sprawę m.in. po kątem przesłanki nałożenia kary grzywny w drodze mandatu karnego za czyn niebędący czynem zabronionym, która stanowi jedną z przesłanek uchylenia prawomocnego mandatu karnego określonych w art. 101 § 1-1b Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Ad 10.

W Ministerstwie Finansów przeprowadzono prace ewaluacyjne dotyczące funkcjonowania przepisów ustawy SENT regulujących system administracyjnych kar pieniężnych, mające na celu ocenę ich skuteczności, proporcjonalności oraz adekwatności do realiów obecnego obrotu gospodarczego i katalogu towarów objętych tym systemem.

Ad 11.

W przypadku przedsiębiorcy prowadzącego działalność handlową na targowisku miejskim w Rybniku istotne znaczenie ma skierowany do sądu wniosek o uchylenie prawomocnego mandatu karnego. W tej sprawie o prawidłowości działań organu KAS rozstrzygnie sąd.

Ad 12.

Ministerstwo Finansów nie przewiduje występowania z inicjatywą zmian przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2026 r. poz. 268, z późn. zm.), w zakresie wprowadzania mechanizmów pozwalających na wstrzymanie czynności egzekucyjnych do czasu rozpoznania przez sąd wniosku o uchylenie mandatu.

Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przewiduje bowiem szereg instytucji ochronnych, które w ocenie Ministerstwa Finansów w sposób należyty zabezpieczają interesy zobowiązanych, m.in. zarzuty w sprawie egzekucji administracyjnej, zawieszenia postępowania egzekucyjnego w przypadkach określonych ustawą, a także zwolnienia określonych składników majątkowych spod egzekucji. Ponadto przepisy z urzędu chronią minima socjalne zobowiązanego, w tym kwoty wolne od potrąceń na rachunkach bankowych, określone limity wynagrodzenia za pracę oraz przedmioty codziennego użytku niezbędne do egzystencji i pracy zarobkowej.

Mając na uwadze powyższe obecne instrumenty prawne należy uznać za w pełni wystarczające do ochrony interesu zobowiązanego.

Przedstawiając powyższe mam nadzieję, że zaprezentowane informacje stanowią wyczerpującą odpowiedź na złożoną interpelację i spotkają się z uprzejmą akceptacją Pana Marszałka.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej
w Ministerstwie Finansów